

RĂSĂRITUL NOSTRU

ORGAN CULTURAL, SOCIAL ȘI PEDAGOGIC

Dir.: V. D.-LEORDA — Redacția și administrația:
Calea 13 Septembrie Nr. 221 — București

ABONAMENTE PE AN: Institutii 5000 lei
Particulari 1000 „
Sindic. Muncit 500 „

Munca în școalele cu defecte

Alcătuirea socială defunctă a lăsat urme adânci în mai toate straturile sociale și cu deosebire în pătura largă și mare a lumii muncitoare, care trudșete din zori în noapte pentru încropirea unui trai mai bun.

Ori câtă prevedere s'ar depune, totuși survin cazuri când ne scapă de sub supraveghere anumite amănunte care în mod fatal ne duc spre nenorocire.

Este cazul la familiile împovărate de copii și greutăți născute din lupta ce se duce pentru un trai mai bun, când părinții siliți de împrejurările muncii unde o îndeplinesc, lasă copiii lor bolnavi sub îngrijirea unor cunoscuți sau pe bătrâni, în diferitele etape ale evoluției boalei și din neștiință sau alte cauze neprevăzute dau complicații care în cele mai multe cazuri provoacă defecte fizice și psihice la bolnavii, care în majoritatea lor sunt sub vârsta de 7 ani.

Dintre defectele cele mai frec-

vente la copiii loviți de vitregia soartei sunt: pierderea auzului a graiului, a vederii la care se mai adaugă uneori și vicierea facultăților mintale cu urmările lor atât de nefaste pentru indivizi.

Prin noua Reformă a învățământului Public s'a avut grijă și de această categorie de viitori cetățeni pentru care se vor înființa școli practice pentru corectarea defectelor și îndrumarea lor în câmpul muncii productive.

Asfel sunt azi în funcțiune școli pentru: surdomuți, orbi și de reeducarea vicioșilor.

Scolile acestea sunt sub conducerea și controlul Ministerului Învățământului Public care are ca scop corectarea defectelor și reeducarea copiilor pentru a deveni indivizi folositori societății.

Scolile sunt înzestrate cu ateliere practice adecvate defectelor, unde se primește o educație practică începătoare pentru ocu-

pația lui de viitor, în același timp cu învățământul teoretic necesar omului în viață.

După absolvirea școlii parte din ei își continuă practica în atelierele școlii pentru a se desăvârși în profesiunea aleasă.

Corpul didactic dela aceste școli are o pregătire specială pentru educarea copiilor cu defecte, au examene de capacitate pentru a putea funcționa la acest învățământ al copiilor cu defecte.

Munca depusă de corpul didactic dela aceste școli este grea, deosebită de celelalte ramuri de învățământ elementar.

Munca din acest ogor intelectual îstovește din toate punctele de vedere. Este o muncă de mîner intelectual.

Numai cine a vizitat o școală de copii surdomuți își poate da seama de greutatea și eforturile ce le face corpul didactic pentru ca dintr-o ființă firavă și fără grai, să dea societății un om productiv, care folosește graiul în relațiile lui sociale.

Bucuria sufletului

Toată viața omenească stă sub călăuzirea lui Dumnezeu. Nu există om, care să n'aibă un rost în planul înțelepciunii divine. Cei ce n'au grai și n'au auz pot fi mângâiați că dacă nu pot auzi cuvintele cele din afară și nu le pot rosti, aud în schimb — în liniștea sufletului — cu mai multă putere cuvintele lui Dumnezeu și vorbesc cu El. Auzul și graiul sufletului, care se deschide spre Dumnezeu, constituie un izvor de lumină și de bucurie negrăită. Întărit cu apa a-cesta vie și cel fără grai și fără auz pornește pe calea vieții cu curaj, împlinind misiunea ce i-a dat-o Dumnezeu în lume.

Domnul nostru Iisus Hristos să binecuvânteze cu har de sus truda și năzuințele Voastre.

Cu arhierestii binecuvântări

† NICOLAE

Mitropolitul Ardealului

LOGOPEDIA

Prelucrată, după Prof. M. HVATTEV

de LIDA IETRESCU Inv. specialistă la Șc. de Sudo Mute din București

(Urmare)

Adaptându-se condițiilor noi, omul primitiv a elaborat noul mijloc de locomotie, cu ajutorul membrilor inferioare.

a) Mămuțele, treptat, treptat au început să se folosească de ajutorul mâinilor, atunci când era vorba de locomotie pe suprafața pământului, începând să dobândească mersul vertical.

Acesta este pasul hotărîtor dela maimuță la om.

Eliberându-se în funcția de locomotie de membrele superioare, el a început să producă alte procese lucrative, mult mai diferențiate. În lupta lui pentru existență, datorită prezenței mâinilor, a reușit să-și perfecționeze organele sale naturale a-nume: dinții, mâinile, picioarele, etc.

Cu ajutorul unelor produse de el, și-a dezvoltat creierul creînd comitent o nouă formă de muncă — muncă a colectivismului.

Supunând natura, cu ajutorul muncii colective, omul-mămuță, în cursul mai multor milenii, a putut să se diferențieze de celelalte animale, pășind în omenire. (După Mor).

Pe baza aceasta s'a creat viața omenească a omului. Datorită muncii obștești și abilității de a produce și păstra uneltele, omul s'a deosebit de turma animalelor. Numai din nevoia de a crea forma muncii colective, a

apărut necesitatea de a comunica unul de altul. Altfel fiecare ar fi lucrat în contradicție cu totul comun, ce ar fi făcut imposibilă organizarea muncii colective și a formei vieții obștești.

b) Omul în această formă s'a transformat în „homoloquens”, făcînd pentru el cea mai puternică unealtă-armă „graiul omenească”. Evaluția celorlalte specii animale a mers pe altă cale, fără abilitatea de a fabrica unelte de producție și fără posibilitatea de a lucra în comun, deci fără să simtă nevoia de a comunica.

Iată de ce limba omului nu se poate compara cu nici o altă manifestare sonoră sau mimico-gesticulară a vreunui alt animal. Privită sub aspectul acesta, vorbirea este o operație socială.

Momentele biologice ale ei apar ca mecanisme anatomice, fie create de nevoia colectivă, în vorbă, fie adoptate pentru vorbă de alte organe deja avute; dinții, limba, buzele, etc.

Limba este deci „o conștiință practică și reală” a noastră. Evoluția limbii și a gândirii a fost în strînsă legătură cu diferitele studii ale vieții practice umane. În viața primitivă omul dispunea de o vorbire „manuală”: „mimico-gesticulară”. Această vorbire a apărut atunci când omul, sub influența vieții din ce în

ce mai complexe, a ajuns la oarecare progres când — în procesul muncii — mâna dreaptă s'a diferențiat de cea stîngă.

În aceste condiții primitive, mâna a servit, în același timp, muncii productive și ca mijloc de comunicare.

Miscările de semnalizare ale mâinii, gesturile asociate cu mișcările feței și a buzelor au apărut în virtutea emoțiilor, a stărilor sufletești — în genere — și a mișcărilor lucrative.

La început, formarea limbii se făcea în mare parte neefortat, dar pe urmă acest proces a început să se perfecționeze în mod constant, evolutiv, vorbirea mimico-gesticulară, exprimînd un anumit tip al cugetării, cu totul deosebit de al celui contemporan, care e mult mai abstract.

Caracteristica vorbirii manuale este că ea e accesibilă oricui; și în timpurile noastre, diverși poligloți și muți se pot înțelege fără mult efort, folosindu-se de ea.

Această vorbire a fost practică încă mult timp după apariția celei sonore. Chiar vorbirea contemporană apare ca un component al ei. E natural că alături de această vorbire chivetică, omul primitiv să se folosească și de sunetele lui naturale (voci).

Aceste sunete existente încă din starea lui preumană, făceau parte și din vorbirea manuală. Odată cu evoluția omului social sunetele au pierdut din ce în ce mai mult caracterul lor animalic.

Prin evoluția cugetării vorbirea manuală a început să satisfacă necesitățile vieții practice și spirituale și atunci vorbirea sonoră a început să elimine pe cea manuală, fiind

mult mai perfecționată și diferențiată.

Fiind mult, mai comodă limba sonoră a învins pe cea manuală.

I. — Poate fi folosită în întuneric, peste diferite obstacole, deosemena în marele proces al muncii, când mâinile și corpul sunt ocupate cu producția.

II. — Poate exprima cele mai abstracte noțiuni, pentru că sunetele limbii noastre sunt foarte dinamice și ușor se combină cu cele mai diverse elemente abstracte.

Limba mimico-gesticulară nu are nici unul din aceste caractere. Sunetele care exprimă o nouă conștiință practică a omenirii nu mai sunt de acum sunete animale, ci sunetele graiului omenească.

La început ele erau prea complicate. Separarea frazelor, a cuvintelor și apoi a sunetelor noastre contemporane din aceste complexe, a avut loc mult mai târziu.

Deși cu mari deosebiri fonetice și structurale, toate limbile pământului sunt legate unele cu altele și reprezintă numai diferitele elemente ale unui grandios proces al operei graiului, care are la bază evoluția societății umane.

FILOGENEZA MECANISMELOR VORBIRII

Din momentul când strămoșul omului s'a ridicat pe extremitățile posterioare, iar cele anterioare s'au elaborat pentru acțiuni mult mai complexe, în legătură cu condițiile noi de viață, în corpul omului apare o serie întreagă de schimbări capitale.

În urma apăsării și a fărâmițării anticipată a elementelor de către mâini, gâtul, masetele, cerul gurii,

La „Firul Roșu”, Fabrică de ață din Tâlmăciu Jud. Sibiu

Sibiu. — Drumul de la Sibiu la Tâlmăciu, îl parcurgem într-o dinăuță însoțită de toamnă, străbătând o regiune pitorească și bogată.

La intrarea în Tâlmăciu, ne întâmpină muncitorii dela fabrica „Ofa” care ca un stup de albine roiesc în jurul gazetarilor.

Mergem la Prefectură și Primărie, care ne îndrumă spre Fabrica „Firul Roșu”. Ajungem la fabrică și suntem impresionați de curățenia și disciplicina ce domnește în această întreprindere.

După formalitățile de rigoare, ajungem la directorul întreprinderii, Tov. Hanea Ilie. În vârstă de numai 25 ani, tânărul director este, viu de energie. Post voluntar în Divizia Tudor Vladimirescu, el și-a format o sănătoasă educație și și-a apropiat o bună pregătire fiind plin de inițiativă.

Fabrica se află în întrecere cu toate fabricile din jud. Sibiu, posedând drapelul roșu.

Funcționează în bune condițiuni și are numeroase proiecte de viitor ca:

- mărirea producției.
- scăderea procentului de deșeur.
- îmbunătățiri calitative și cantitative.

Din punct de vedere social:

- mărirea și dezvoltarea bibliotecii.
- facerea unui teren de sport.
- pardosirea dormitorului deservit de lucrătoare, etc.

— înzestrarea dinersarului cu tot utilajul și alte multe îmbunătățiri.

Fabrica are sală de ping-pong, șah, fute, etc. Toate aceste îmbunătățiri sunt făcute numai datorită mărețului act de la 11 Iunie 1948.

Demn de relevat munca voluntară depusă de 500 fete din fabrică, cu ajuto-

rul cărora a fost curățat canalul de lângă fabrică scoțându-se în numai 7 ore circa 4000 m. cubi pietriș. Prin această realizare s'a ferit fabrica de i-

Tov. HANEA ILIE
Director la „Firul Roșu”

mundație și de încetarea lucrului pe cel puțin 10 zile. De relevat că sub vechea conducere, în fiecare an fabrica înceta activitatea câte 20 zile din aceași cauze.

Am cunoscut pe Preș. Sindicatului și alți muncitori. Din privirile și surâsul lor, se desprindea mulțumirea roadelor muncii lor, știind că acum, munca lor este în folosul poporului, iar nu al exploataților.

Am plecat dela „Firul Roșu” profund mișcați de mărețe înfăptuiri.

S'a schimbat multe în Republica noastră.

Comuna Răsinari, jud. Sibiu, a fost crunt lovită de inundație. Noul primar, săteanul Băra Nicolaie, ajutat de secretar și casier, depun cu răvnă munca necesară pentru revenirea la normal a treburilor gospodărești.

INFORMAȚIUNI

Printre noștri abonati, cărora le mulțumim pentru sprijinul ce acordă ziarului nostru, notăm pe: Vodă Gh. din Sibiu, director la Brutăria No. 3; Cooperativa de consum din Cislăchioara jud. Sibiu; I. Săndulescu, director B. N. R. Sibiu; Fabrica „Textila” Cislăchio; „Mătasea Roșie” Cislăchio; Primăria com. Poplaca-Sibiu; „Teșătoria de lână No. 2” Cislăchio; Moara „Răsinari” Sibiu, ș. a. a căror nume le vom insera; pe măsură ce spațiul ne va permite.

acesteia din urmă îl vom găsi în mai multe faze ale dezvoltării la copii.

Filogeneza ne arată mai mulți factori ai vorbirii și ne dă indicațiuni pentru elaborarea metodelor bune în educația vorbirii și în prevenirea defecțiilor ei. Copilul se naște cu mecanismele vorbirii neperfectionate.

Creșterea și în special scoarța emisferelor sunt legate cu puținți neuroni ce nu pot da o acțiune curată exact diferențiată a organelor producătoare de sunete.

Chiar și buzele, limba și cerul gurii sunt insuficient de puternice și elastice. Unele din ele lipsesc cu totul (dinții). Diafragma e slabă. Auzul, care joacă un rol principal în crearea vorbirii, deși se constată în primele zile ale copilului, începând din luna a doua se pare că începe să facă o oarecare diferențiere, deosebind vocea mamei de celelalte.

Deasemenea se dezvoltă și văzul. Toate acestea condiționează specificul acțiunii mimico-gesticulare de sunet, precum se constată la noul născut, în primele zile și săptămâni.

Procesul neîncetat al evoluției vorbirii, care diferă de la individ la individ fie accelerându-se, fie opunându-se în diferite regiuni ale aparatului vorbirii, în mod progresiv schimbă acțiunea mecanismelor vorbirii, și perfectionează — pe la vârsta de 5-7 ani — formațiunea sonoră a vorbirii la copil.

Procesul evoluției vorbirii pe care-l vom descrie, va avea un caracter schematic, pentru că mediul social, reacția activă a copilului față de acest mediu, dezvoltarea intelectuală (memoria și atenția), starea organismului, etc., condamnă deosebiri individuale ale acestei evoluții. Primele sunete ale noului născut au

Din câmpul muncii

Odată cu mărețul act al naționalizării, întreprinderile scăpând de sub exploatarea patronilor sabotori, au intrat sub conducerea muncitorilor.

În Cislăchio-Sibiu, toate întreprinderile naționalizate au condusători destoinici.

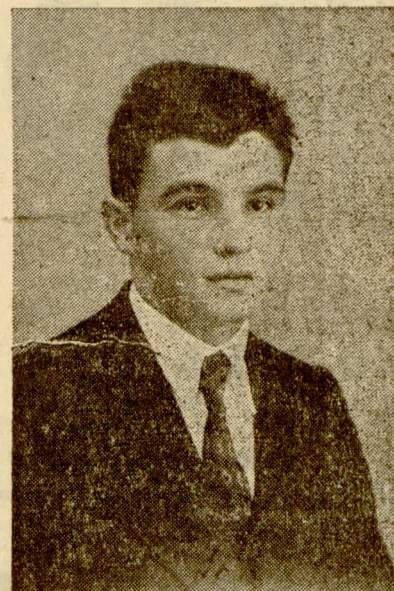
Teșătoria de lână nr. 2, este condusă de tov. Plopăcinel Ion, în vârstă de 34 ani, un destoinic și priceput director. Întreprinderea a fost în întrecere cu fabricile: „Union”, „Herbert Roth” și este în curs de întrecere cu „Transilvania”.

Întreprinderea, pe lângă că n'a fost întrecută de nimeni și-a depășit și norma.

La Teșătoria de mătase „Mătasea Roșie”, director este tov. Ro-

nădie, este condusă de tov. Achima Maria, o vrednică și încercată muncitoare.

Fabrica are înfățișat cantina ei,

Tov. PLOPĂCINEL ION
Teșătoria de lână Nr. 2

unde muncitorii găsesc o hrană ieftină și hrănitoare.

Pretutindeni, în câmpul muncii se văd din nou, roadelor naționalizării.

Redacționale

Ziarul „Răsăritul Nostru” dorind a putea informa pe toți cetățarii săi despre noul ritm în muncă, și despre toate întrecerile, roagă cetățarii din fabrici și în special pe corespondenții sindicali, de a trimite note și date informative.

Ministerul Artelor și Informațiilor — direcțiunea Presei — a pus viza legală pe delegația d-lui M. Tabacu din administrația ziarului nostru, în vederea achiziționării de abonamente și difuzarea ziarului.

Direcțiunea ziarului „Răsăritul Nostru” mulțumește tuturor celor ce încurajază apariția lui prin facerea de abonamente. Mulțumiri speciale pentru: Șantierul Naval „Dinamica” T. Severin; Primăria Reșița; Primăria Băra-Dolj; Morile naționalizate Băra-Dolj; Cooperativa com. Intorsătura-Dolj; Primăria și Coop. Mârșani-Dolj; etc.

Exemplu de urmat

Comuna Cislăchioara din județul Sibiu, este acum condusă de primarul Albu Ion, un tânăr de numai 27 ani.

Plin de putere de muncă și inițiativă, tânărul gospodar a realizat în comuna sa, în decurs de câteva luni: un drum liniar de 6 km., care merge la pădure și care a fost distrus de ape și în care a intrat 1500 m.² piatră; 7 poduri; 150 m. zid liniar cu înălțimea de 3½ m.; s'a curățat 30 ha. de islaz; s'a reparat Primăria și grădina, precum și alte multe înfăptuiri.

În proiectele sale de viitor, primarul mai are: 4 poduri mari; pietruirea șoselelor și facerea încă a 300 m. zid liniar.

pană atunci adaptate pentru apucarea și menținerea hranei, vii, încep să regreseze, adică se micșorează în dimensiuni, au căpătat o configurație nouă.

Se schimbă organele rezonatoare, gâtul și limba. În procesul masticării alimentației noi, organismul uman elaborează mișcări mult mai precise și mai clare. Se dezvoltă omulșorul. Se creează altă bază pentru articulație.

Mușchii abdomenului și mai ales cei drepi sunt atrași în noua acțiune a diafragmei, iar mușchii cavității toracice încep a fi folosiți în acțiunea respirației și vocale.

În acest fel se capătă posibilitatea de a diferenția vocea până la tonuri foarte subțiri.

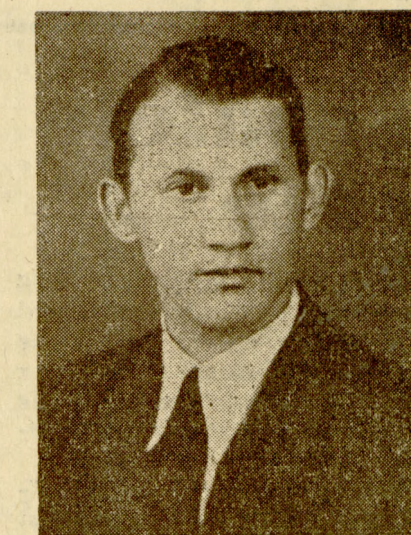
În procesul muncii partea dreaptă, la mamuță-om, se diferențiază de cea stângă, prea strâns legată cu acțiunea inimii și se întrebuintează de către om pentru procesele mult mai active. Întru cât în nivelul creierului, căile nervoase ale mâinii drepte se află în emisfera stângă, mișcările vorbirii a mâinii drepte au început să se sedimenteze prin dezvoltarea tesutului nervos și anume în emisfera stângă.

Vorbirea sonoră a stimulat și mai mult această dezvoltare, formând căi noi și asimetrice ale vorbirii.

În acest fel, odată cu umanizarea mecanismelor mecanice organelor animale de producerea sunetelor suferă o schimbare în sensul că se creează condițiuni favorabile la om pentru formarea unor noi însușiri de vorbire.

ONTOGENEZA VORBIRII

Cu toate că ontogeneza nu repetă exact fenomenele filogenezei, reflexul

Tov. ROMAN AUREL
Directorul Fabricii „Mătasea Roșie”

man Aurel, de numai 23 ani, dar plin de energie și având de muncă. Fost ajutor de maistru la Secția apretură și vopsitorie, el nu precupește nimic pentru bunul mers al întreprinderii. Este a noastră, a tuturor, ne-a declarat tânărul director.

În locuința fostului patron — azi transformată în creșă — stau acum fii de muncitori.

Întreprinderea are dispensar și multe alte îmbunătățiri pe cari înainte nu le-a cunoscut.

Fabrica „Textila” tot din Cis-

un caracter exclusiv reflexiv: schimbarea chimică a sângelui noile rituri fizice ale mediului înconjurător excită centrele respiratoare și fonetice producând tipete la început animale de tipul vocalelor complexe: u-a; e-e; a; oi; ogo, etc., legate cu sunete neclare de tipul consonanțelor. Din prima lună însă, și mai târziu, scoate sunete de tipul consonanțelor, m, p, b, etc., precum și primele mișcări mimice răsul și plânsul. În lunile următoare apar diferite sunete fără nici o legătură. Aceste sunete servesc drept semnale cu ajutorul cărora copilul dă de știre celor din jurul lui, că are nevoie de ceva sau are ceva: boală, foame, etc.

În săptămâna șasea își recunoaște mama, după timbrul vocii. La mai multe săptămâni, tipetele se diferențiază, schimbând nuanțele lor, aceasta în legătură cu cunoștințele copilului, noui căpătate al dorțelor lui.

Dar numai în al treilea an, mișcările inițiale neregulate trec treptat în mișcări de vorbire respiratoare coordonată.

La sfârșitul lunii a doua putem constata la copil tendința de a produce complexe sonore care constă din câteva sunete: aga-agă-bu-bu-bu și a. m. d.

Astfel începe stadiul gângăviei primei copilării. Apar sunete, consonante, în special explozibile, de drept încă neprecise și cu diferite combinații cu vocale: (pa, ta, ca, etc.).

Gângăvirea este rezultatul unor excitații mult mai slabe și mai diverse decât la tipete. Copilul gângăvește la deosebi în stare mult mai liniștită și mai clară.

Excitațiile care produc gângăvirea sunt nerne și provocaci, prin ei r, diferite mișcări ale întregului corp și

în același timp ale aparatului de vorbire.

Copilul parcă se joacă cu vocea lui, cu mâinile și picioarele, până când obosește, după care adoarme. Prin acest joc se exercită pe de o parte organismul neformat încă, precum și organele vorbirii. Pe de altă parte este un mijloc de a exercita aparatele de coordonare cerebrală (se diferențiază auzul, simțul tactil și mușchii).

În acest fel se pregătește o acțiune mult mai complexă, necesară vieții viitoare a organismului; se obține materialul brut pentru această viață.

Până acum am avut de a face cu o activitate exclusiv reflectoare în născută: lucrează numai centrele inferioare ale creierului. Gângăviile sunt sunete instinctive, purtând un colorit mult mai emoțional și mai viu, cu o fonetică mult mai bogată decât primele tipete.

Copiii noștri ai negrilor, ai estimoșilor și chinezilor, gângăvesc la fel; mutii gângăvesc dela naștere.

Gângăvia se dezvoltă pe baza aparatelor de coordonare a sugeri și masticării și a înghiririi, instinctiv înăscute.

Putem constata și o participare a scoarței cerebrale, atunci când mama se apropie de copil, care-i zâmbește și-i gângăvește cu sunete de bucurie.

În consecință, în creier începe să se stabilească o legătură hotărâtă între excitări și mișcări determinate: zâmbetul-gângăvie.

În perioada următoare evoluției vorbirii observăm fenomene noi.

Chiar în perioada gângăviei, copilul începe treptat și tot mai des să repete unele și aceleași sunete, mai ales la a 4-5-a lună din viață. D-

Reîntregirea bisericii românești din Ardeal

Românii ardeleni și întreaga suflare românească din Republica noastră, a trăit bucuria de a sărbători revenirea fraților despărțiți la 1700 de matca Ortodoxiei.

La 21 Octombrie a. c. s'au împlinit 250 de ani, dela frângerea unității religioase a Românilor.

Acțiunea de reîntregire a bisericii românești din Ardeal, a fost inițiată de I. P. S. Patriarh Justinian și de către I. P. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului, având un puternic răsunet în sufletul preoției greco-catolice și al poporului, care au primit revenirea la sânul Bisericii strămoșești, cu nespusă însuflețire.

Primul act al reîntregirii, a avut loc la Cluj la 1 Octombrie 1948 prin hotărîrea celor 36 de protopopi și preoți, în frunte cu P. C. Protopop Traian Belasou.

Înfăptuită cu nădejdea pe care străbunii noștri, aceiași iobagi de pe moșiile marilor domni, au pus-o în „unirea cu Roma”, ea s'a arătat zadarnică în cei 250 de ani, dezamăgirea conducând la această zi sărbătorească. Viața silnică dusă de strămoșii noștri până la 1700, nu a înostă o clipă a se schimba prin actul Unirii cu Biserica Romei; ea a continuat să apese pe

grumazii obiditului țaran — făcând a se vedea adevărata urmare a acestei frângeri: împărțirea noastră și ca consecință normală, învrăjbirea noastră.

În decursul anilor, poporul asuprit a căutat să-și scuture jugul cot la cot, uniți și ortodocși. Momente prielnice de întregire au fost, dar stăpânitorii noștri de atunci au împiedicat întotdeauna, ca la unirea făcută să se adauge și acea religioasă.

Toți marii cărturari din Ardeal au dorit aceeași, în toate scrierile lor. Mărturie vie stă cele scrise de un Petru Maior, Șincai, Klein, etc.

Astăzi când în Republica Populară Română, orce ură, desbunare sau învrăjbire nu-și are locul, s'a putut împlini ceea ce de mult fiecare din noi — uniți și ortodocși o doreau: reîntregirea Bisericii Românești din Ardeal.

Cu ocazia acestei zile de mare sărbătoare și bucurie comună, nu ne putem decât asocia și striga alături de toți:

Trăiască reîntregirea Bisericii Românești din Ardeal.

Trăiască Republica Populară Română.

RASARITUL NOSTRU

Pe marginea unei pilde vii

Cetind romanul „Infrângerea Destinului” de D. V. Leorda.

„Ogorul nu așteaptă însă decât munca. De felul cum voi ști a orândui aceasta, depinde schimbarea în bine a gospodăriei ce voiesc a întemeia.”

În anul 1938, sculptorul V. D. Leorda, a dat publicității un roman intitulat „Infrângerea Destinului” sau romanul unui Surdo-mut.

Nu am avut prilejul să-mi parvină; zilele trecute într-o convorbire scrisă cu distinsul autor și profesor îndrumător al celor lipșiți de auz și grai în atelierul d-sale; mi-a înmănat acest volum de numai 150 pagini, dar plin de o gingășie și curățenie sufletească ce rar întâlnești.

ferențiere precă să între sunele, vorăle și consonanțe, încă nu există. Repetarea aceasta vine din căile nervoase ale creierului — din ce în ce mai dese — și deaceia sunt ușor de repetat.

Acasta se constată și la animale. La copii surzi această imitație nu numai că nu se dezvoltă, dar gângăvia abia apărută, treptat, dispare, pen'ru că ei nu aud aceste sunete accidentale și nu-i interesează. La ei nu rămân decât fetele pentru exprimarea emoției.

Apoi se produc combinații în gângăvirea silabelor cu accentul pe prima silabă; apar treptat și combinații rîmice ale diferitelor silabe cu aceleași accente; aceste sunt deja cuvinte de gângăvire.

O asemenea dublare a sunelelor se explică prin tendința fiziologică de a repeta.

În luna 8-9-a această imitare a sunelelor și a gângăvirii se face evident și constințue ocupă de predilecție a copilului. În această gângăvire cu el însuși apare și câte un cuvânt al omului matur, dar aceasta înă nu este o imitație conștientă. În felul acesta, în creier încep să funcționeze în mod legat aparatele lui Vernike și ale lui Broca necesare a percepției excitărilor acustice, ale mișcărilor de vorbire coordonată. Trebuie știut, că centrul lui Broca e independent de centrul lui Vernike, pen'ru că vorbirea sonoră se elaborează cu ajutorul auzului (adică prin imitarea sunelelor auzite din cuvințe).

Imitarea aceasta indică că în creier s'au dezvoltat legături nervoase noui, auzul a început să lucreze mai precis, învățându-se mai trainic prin neuronii nervoși — cu aparatele care produc sunele.

Subiectul îl formează viața unui tânăr surdo-mut, devenit numai prin muncă și răvnă, unul din cei mai buni gospodari din comuna sa natală, după ce, datorită calităților sale alese, urmasse meritos școala de agricultură, reușind să-și întemeieze o fermă model, unde și-a durat apoi familia lui, plină de mulțumire, belșug și voie bună.

Scrisă într-o limbă clară, cu o cursivitate de meșter și presărată pretutindeni cu vi nuanțe de colorit local, lectura ei te face să trăiești adevărate bucurii tuturor celor ce formează subiectul romanului.

Dar în afară de acestea, ceea ce în mod special m'a îndemnat la rîndurile de față a fost sănătatea și virtutea muncii ce se degajă din toată această care — pe drept cuvânt o pildă vie pentru toți acei ce vor vedea cum munca este cel mai scump bun ce-l avem.

O carte închinată acestui cult.
Cronicar

Văzul la parte foarte activă în formarea vorbirii, în procesul imitației: copilul observă și se forțează să imite mișcările vorbirii, ale celor din jurul lui, tot ca și alte mișcări expresive (mimica și gesturi).

Concomitent se stabilesc în creier legături identice între aparatul văzului și al mișcărilor mimice, gestulare. Copilul începe să producă cu fața și mâinile mișcări de imitare.

La sfârșitul perioadei acesteia apar la început, în tălpile sunelelor, iar apoi a cuvintelor pronunțate (hetero-imitația). Aceasta din urmă se obține cu greu de copil, datorită faptului că excitările sunt noi; el imită mult mai ușor sunelele și chiar cuvintele din gângăvirea lui, imită mai cu plăcere gesturile, grimazele și sunetele înăscute. Așa se începe stadiul eholaliei și eho-praxiei.

Procesul de formare a legăturilor condițonate între excitanți exteriori și mișcările vorbirii odată început va merge înainte.

De ex.: copilul flămând țipă, dă din buze, des'izând și înch'zând gura, mișcându-și limba. Acestea sunt mișcări înăscute. Mișcările acestea produc sunele ca: nia; de-de-de-al. Mama vine, hrănește copilul, repetă sunelele lui, îi spune mama care pronunțare stabilește o legătură nervoasă în creierul copilului cu fața mamei, cu mișcările ei, cu vocea și cu hrana ei.

Apoi la pronunțarea acestui prim cuvânt, se iv'ște la apariția mamei, ca excitanț, simțul foamei provocat în mod obligator la copil.

Cu toate că sugarii tuturor națiunilor gângănesc unele și aceleași complexe sonore „ma-ma”, „pa-pa”, etc. la acești prea tineri reprezentanți ai națiunilor aceste combinații sonore se leagă noțiunilor diferite la

Roadele naționalizării

Actul naționalizării dela 11 Iunie a. c., nu a însemnat o simplă schimbare de proprietate — aceea a trecerii întreprinderilor naționalizate din mână exploatare în aceea a celor ce muncesc. Prin acest act cu adevărat revoluționar, toate aceste întreprinderi au fost smulse din mână dușmanului de clasă, din mână capitaliștilor exploatare și sabotor și date întregului popor muncitor — cărora le aparține.

Această măreață înfăptuire, nu s'ar fi putut face fără lupta, jertfele și sprijinul P.M.R. — avangarda clasei muncitoare.

Tot partidului îi revine meritul demasării sabotajului capitalist, care dacă n'ar fi existat, am fi fost departe, pe drumul refacerii economice. Cele desvăluite la procesul spionilor și sabotorilor dela Trib. Militar București sunt edificatoare.

Cela ce cată a se face acum în Anglia cu naționalizarea industriilor de oțel — prin îmbogățirea și mai mult a patronilor, arată felul marelui în care s'a putut desăvârși acest act în țara noastră, sub un regim cu adevărat democratic.

Roadele naționalizării se văd; ele se simt mai cu doosebire de marea masă a muncitorilor — a tuturor celor ce muncesc, fie cu brațele, fie cu mintea și ori de unde ar fi ei.

Sabotajul capitalist în întreprinderi nu-și mai poate face jocul perfid. Vigilența muncitorilor este ageră.

Drumul spre o producție mărită este viu simțit. Repetate se aude, de pretur la toate articolele de strictă necesitate sunt evidente. Ele au fost ultimul pumn în gura celor ce încă mai clevețeau și nu vedeau cu ochi buni — lesne de înțeles — marile înfăptuiri.

Ridicarea nivelului de trai a celor ce muncesc s'a putut înfăptui în mare parte, prin mărețul act dela 11 Iunie.

Se merge înainte spre noi înfăptuiri.

x. y.

R.S.F.S.R. — M.S.O.

Comitetul central al Societății Ruse a Surdo-Mușilor din MOSCOVA

către

Soc. Surdo-Mușilor din Republica Populară Română

Comitetul Central al Societății Ruse a Surdo-mușilor confirmă primirea scrisorii dvs. din 13 mai 1948 și exprimă sincere mulțumiri pentru salutul și urări frățești.

Comitetul Central VOG acceptă cu satisfacție propunerea dvs. pentru stabilirea relațiilor culturale între organizațiile noastre.

Războiul imperialist, într'adevăr, a adus distrugerii mari atât Uniunii Sovietice cât și României. Poporul sovietic depune mari eforturi pentru vindicarea rănilor pricinuite de război, a dobândit și redobândește mari succese în acest lucru. Noi știm că și poporul român, condus de guvernul său democratic, deasemenea are realizări mari în acest domeniu.

Noi vă rugăm a ne descrie în mod amănunțit situația surdo-mușilor din România și greutatețile pe care le întâmpinați. Surdo-

mușii din Uniunea Sovietică, din primele zile ale Marelui Revoluții Socialiste din Octombrie, au drepturi egale cu poporul muncitor din U.R.S.S. În afară de aceasta, guvernul Sovietic și Partidul Comunist acordă atenție și grijă față de nevoile și cerințele noastre.

1. În fiecare an, guvernul U. R. S. S. acordă societății sume importante pentru dezvoltarea culturală a surdo-mușilor.

2. Noi avem cluburile noastre, coșurile roșii. Surdo mușii și surzii pot fi primiți în orice școli superioare și secundare din țară la fel ca cei valizi.

3. Nu există șomaj printre surdo-muși. Porțile oricărei întreprinderi din țară, fie uzină, fabrică, atelier, sunt larg deschise pentru surdo-muși.

4. Zi'ele acestea noi am terminat concursul pentru câștigarea cupei. Vă trimitem 2 fotografii.

Comitetul Central VOG ar fi foarte recunoscător dvs. dacă ați fi descris în mod amănunțit în scrisorile Dvs. despre viața, munca și știința surdo-mușilor din România, la rîndul nostru noi vă vom informa despre viața și munca Surdo-mușilor din Uniunea Sovietică.

Cu stimă

Președintele Prezidiului
T. P. Vog P. Saveliev

fiecare popor ex: ma-ma la copilul român va însemna mama, iar la cel georgian noțiunea de tată, etc.

În consecință însemnata ea complexelor sonore se determină de către mediul înconjurător, dând primele momente de pronunțare: „ma-ma” română prin apariția ei, prin mângăerie, întărește complexul sonor al copilului — „ma-ma”, iar „mamă” georgiană prin pronunțarea cuvântului „de-de”.

În același fel se stabilește legătura între diferitele obiecte cu anumite complexe sonore.

Pen' imitația miorlăului pisicii, se stabilește legătura între sunetul „mău” cu însăși pisica. Deasemenea imitația vorbirii oamenilor maturi, formează la copii legături condițonate între anumite cuvinte și obiecte.

Adesea imitația se face prin sugestia părinților: mama arată copilului un obiect și-l invită să repete numrea lui.

Troch'in atribue importanță foarte mare în evoluția vorbirii infantile, aceluși mod care, ca și imitația începe să se evidențeze la finele primului an. În familiile unde copilul trăiește singur, studiul învățaturii limbii merge încet.

În familiile numeroase învățarea limbii va merge mai repede, copiii vor începe să vorbească mai devreme. În acest al doilea caz, rapida însușire a vorbirii prin formarea relativ ușoară a legăturilor convenționale Eholalia, la finele anului II, apare intuitiv în repearea sfârșitului frazelor auzite și chiar a frazelor întregi. Ceva mai târziu aceasta trece în repetarea nenumărată a unor și aceluiași lucruri, în așa numita perioadă a lăliului.

Imitația necondiționată se observă

mai des la fete, ele în general se dezvoltă mai repede. (Stern). Astfel se explică pentru ce fetele încep să vorbească mai devreme decât băieții.

În perioada evoluției vorbirii, dela 10 lun. până la 3-4 ani, copii imită foarte ușor vorba.

În acest fel, cu ajutorul formării sunelelor în mod intuitiv și apoi în mod mecanic, se trece la vorbirea adevărată, către actul conștient de comunicare individuală.

Greutatea în imitația conștientă a vorbirii celor maturi se explică prin întârzierea întrebunțării cuvintelor vorbirii celor maturi.

În acest studiu de dezvoltare ritmul și intonația se stabilesc înaintea pronunțării corecte, apărând mai târziu în filogeneza vorbirii. Coloritul emoțional este momentul principal în diferențierea scopului vorbirii.

Din punct de vedere fiziologic, în acest timp se stabilește legătura între centrul Vernike cu centrul noțiunilor generale, adică copilul înțelege unele cuvinte, dar nu le vorbește. Aceasta este „surdo-mușire fiziologică”.

Repetarea cuvintelor începute cu înțelesul lor este o etapă posesoară următoare în evoluția aparatului cerebral al vorbirii.

La început se stabilesc căile M. V. B., iar apoi în mod indirect M. B.

Centrul mișcărilor diafrie și mușchilor buzelor și a laringelui.

Primele cuvinte sunt expresia dorințelor și nevoilor.

În felul acesta către sfârșitul anului I, copilul începe să pronunțe cuvinte separate, mai des numirile obiectelor cu cari au de-a face mai des (stadiul obiectelor și după Stern).

DIN CAMPUL MUNCII

În tot cuprinsul Țării, au avut loc mari meet nguri muncitorești de protest împotriva mârșavei fr-scenări a imperialiștilor americani, prin înscenarea procesului împotriva a 12 fruntași comuniști, în frunte cu Foster, Denis ș. a.

S'au votat motiuni de către muncitorii dela C.F.R.-Grivița, Uzinele 23 August; S.T.B., Vulcan, Flacăra Roșie, Filatura de Bumbac Uzinele Timpuri Noi, Quadrat și altele.

În întâmpinarea lui 7 Noembrie, muncitorii din bazinele carbonifere sunt în întrecere. Aproape în întreaga țară, muncitorii dela diferite fabrici sunt în întrecere. Toate punctele de întrecere prevăd depășirile în producție și economie de material.

Tineretul din U.R.S.S. a sărbătorit în ziua de 29 Octombrie, aniversarea a 30 ani dela înființarea glorioasei organizații Consomolul Leninist-Stalinist.

Dar cuvintele acestea nu sunt cuvinte separate ca la maturi, ci fraze întregi. De ex. pr'n cuvântul „mama” copilul exprimă: 1) „Pisică vino!” 2) „Pisică pleacă!” 3) M-e teamă de pisică. 4) Dă-mi pisica, etc. Ca atare, cuvintele apar mai târziu și derivă din prima frază formată. Pentru a-și exprima precis trebuințele sale, copilul se folosește foarte des de mimică, de gesturi, de schimbarea intonației vocii.

(Intonațiile ca gesturi sonore). La 1—1½ ani apar verbele „Dă-mi mâncare” și fraze întregi formate din minimum de cuvinte. La sfârșitul anului al doilea copilul își formează întrebările privitoare la obiecte (Ce-i asta?) apar adjectivele: alb, brun, negru; numerele 1, 2, 3, adjectivale, etc. La 2½ ani pune întrebările: De ce? Când? Unde?

La 4—5 ani copilul dezvoltă normal vorbirea fără greutate, despre lucrurile strâns legate de trebuințele lui și în raport cu conținutul vieții și a limbii aceluia colectiv în mijlocul căruia trăiește.

Vorbirea celor maturi și-o însușește în mod activ (nu numai că ascultă, ci vorbește singur), diferențind înaintea de toate cuvintele convenționale ale societății. Evoluția vorbirii omenești merge neregulată.

Copilul, ba face progrese mari, ba stagnează, pierzând adesea anumite deprinderi pe care le-a avut.

Începând cu 9—10 cuvinte la sfârșitul anului I, copilul de 2 ani are 30—40 cuvinte, în anul al treilea posedă vreo 300, iar în al 4 până la 2.000 cuvinte. Dela 7—14 ani el d'spune până la 20.000 cuvinte. (Afro's). În perioada când vorbirea copilului se dezvoltă foarte repede dela 3—5, 6—7 ani, putem observa la ei plăcerea jocului de cuvinte și de sunete.

Aceasta se favorizează de către cei maturi. De ex. ei inventează cuvintele lor proprii combinând original cuvintele maturilor.

Din punct de vedere fonetic, imitația aceasta a celor auzite se prezintă noul fenomen etologic al cuvintelor, pr'n adaptarea interioară la cele cunoscute.

În aceasta se manifestă concretul gândirii copiilor. Ei gângăvesc îndelung cuvintele înțelese de ei, ca o serie de sunete, sau o carte, un ziar și imită cetitul gângăvind în același timp cuvintele fără sens. În vorbirea m'mico-gesticulară se observă deasemenea la început mișcările, prin reflexe instinctive.

Apoi, pe calea imitației maturilor, se elaborează treptat mișcările mai precise, cu ajutorul cărora copilul începe să se folosească pentru scopurile lui.

Evoluția următoare a m'mice și a gestului rămâne mult în urmă, față de evoluția vorbirii sonore. În general chestiunea evoluției vorbirii m'mico-gesticulară la copil e până azi foarte puțin studiată.

Înceind acest capitol, constatăm că vorbirea copilului evoluează sub influența mediului ambiant

PELTICIA FIZIOLOGICA

Esenta complexelor fonetice la copil e foarte peștră și originală; ea nu se supune reproducerei exacte, ca

F.N.T.D. din Republica Populară Română a organizat o serie de manifestații, în cinstea acestei zile, arătând tineretului nostru marile realizări ale tineretului sovietic, crescut și educat de Partidul Comunist (bolșevic) al U.R.S.S.

În sala C.G.M. din Bul. 6 Martie, a fost deschisă o expoziție „Aspecte din viața tineretului sovietic”. În alte săli se vor ține conferințe.

Minerii germani din Ruhr, au trimis un mesaj de simpatie și solidaritate minerilor francezi greviști, arătând printre altele că „dușmanii voștri sunt dușmanii noștri”.

Numeroase greve au izbucnit și în Italia în provincia Florența și la Terni.

În Munții Apuseni, o echipă de mineri din regiunea auro-argintiferă Brad, a depășit norma cu 1891 la sută.

Limba maturului. Sub influența maturului, copilul reproduce un anumit număr de sunete pentru vorbirea viitoare.

În perioada gângăvirii 10—11 luni, copilul reproduce mai ușor vocalele accentuate și neaccentuate; deosemeni diftongii: b, p, d, c, t, v, și cei nazali: m și n.

Și invers, sunetele suflăte (f, s, ș) și „gi” sunt înlocuite cu sunetul „t”; sunetele r, l, z se înlocuiesc cu „u”, sau se omit complet.

Combinația consonanțelor se înlocuiește de obicei, cu un singur sunet. Diftongii neaccentuați decad, silabele predecesoare sau următoare — după diftongul accentuat — sunt înlocuite printr-o singură silabă. Intonația însă, se reproduce exact și ușor. Vocalele „u” și „i” se reproduc mai greu.

În pelicle, acționează principiul: cu cât e mai strâns legată articulația sunetului cu reflexele sugerii, mistuirii și a înghițirii, cu atât coordonarea și diferențierea mișcărilor e mai simplă, iar pronunțarea sunetului dat e mai ușoară: de aceea „baba” se pronunță mai de vreme și mai ușor decât „mama”.

Consonanțele directate (v—z—j) apar mult mai târziu decât sunetele explozibile, (p—t—c) cari se pronunță mult mai ușor.

În perioada vorbirii independente, cauza peliclei e deasemenea diferența între dorința de a vorbi și abilitatea mișcărilor vorbirii în urma diferențierii și a lipsei de exerciții, odată cu îmbogățirea lexiconului individual se mărește și impresiunea pronunțării.

Pentru copiii de 3—5 ani sunt caracteristice următoarele forme defectuoase.

I. Elizia (omisirea) sau absența sunetelor.

În copilăria timpurie, din consonante se omit majoritatea și acestea independent de greutatea fiziologică a pronunțării, de situația lor în cuvânt, de cantitatea silabelor în cuvinte și de accent.

II. Înlocuirea unui d'n sunete cu altul: (s cu l, rața—lața, etc.)

III. Metateza (schimbul sunetelor): frafurie în loc de farfurie etc.

IV. Contaminația (contopirea a două cuvinte într-unul), se întâlnește mai rar; din două cuvinte se combină unul singur: mama coase — macos, etc.

V. Asimilația sunetelor: (bumbac, bumbac).

Aceste defecte ale vorbirii, rezultă a unor cauze fiziologice, se numește pelicle fiziologice. Cdată cu creșterea copilului, către 5—7 ani, aceste defecte dispar. În regulă generală, toate sunetele se stabilesc pe la 10 ani

DESVOLTAREA SINTAXEI LA COPII

Primele fraze complexe apar la copii pe la mijlocul anului al II-lea. Cuvintele sunt puse unul lângă altul, fără nici o legătură sintactică (parataxa). Sensul frazei se realizează cu ajutorul accentului emoțional și al gestului ceea ce s'a observat și în perioada dezvoltării vorbirii, de-

ȘTIRI

❖ Republica Populară Română a stabilit relații diplomatice cu Republica Democrată Coră.

❖ La 4 Noembrie a avut loc la Iași, desvelirea Monumentului Eroilor Sovietici în cimitirul I. C. Frimu.

❖ Cu începere dela 30 Oct., direcțiunea generală P.T.T. a pus în circulație emisiunea de timbre închinată prieteniei româno-sovietice. Emisiunea are mai multe valori.

❖ În Anglia au fost descoperite mari nereguli, în care sunt implicați unii miniștri și funcționari superiori. Chestiunea a fost adusă și în discuția Parlamentului.

CE SA CITIM

V. I. Lenin — Sarcinile Uniunii Tineretului.

I. V. Stalin — Sarcinile Tineretului

M. I. Kalinin — Drumul glorios al Consomolului. (Ed. III-a)

Dr. Luigi Luigi — Experiențe pe oameni — prefațată de d. prof. C. I. Parhon.

V. V. Vereșaeiv — „În treacăt” (Editura „Cartea Rusă”).

asemeni, și în vorbirea popoarelor primitive.

La sfârșitul anului al 2-lea, în propozițiile cari exprimă dorința, apar oarecari legături între cuvinte: negația se adaugă propozițiilor afirmative, apoi propozițiile interogative, iar către anul al 3-lea propozițiile secundare, în anul al 4-lea propoziții cu întrebări, de ce?

Mai apoi constatăm adoptarea modurilor de construire a propozițiilor ale celor maturi în dependență cu mediul vorbitor înconjurător al clasei

Evoluția limbii la copil e în strânsă alegătură cu felul de a vorbi al părinților și a fraților, etc.

Când începe instrucția cetitului, activitatea mecanismelor din creier se complică: „V”, „B” se asociază cu regiunea vizuală unde se depun urme ale excitației literilor, formându-se câteva asociații noi:

$$M - \frac{V}{B} - O - P$$

Biomecanica vorbirii, aici expusă, ne face să înțelegem toate dificultățile pe care copilul le învinge, în mod activ, cu ajutorul mediului social, pe calea evoluției vorbirii sale scrise

Așa evoluează vorbirea la copii normali; la copiii întârzați, după perioada prevorbirii, adică a gângăvirii, care decurge în general ca și la copii normali, procesul acesta cade, datorită influențelor diverse și nefavorabile, dându-ne o diversă patologică: oprirea vorbirii și deformarea fonetice.

La schema vorbirii a lui Stern, observăm că el ignorează mediul social, nesocotind importanța funcțională a cuvintelor, probând legătura între partea fizică a vorbirii și ceea ce privește înțeles.

Având în vedere importanța prezentei dinților la copii, în ce privește pronunțarea sunetelor și a necesității pentru logopedie a cunoașterii, creșterii și evoluției lor, prezentăm următoarele scheme:

I. Perioada dinților de lapte (după Maslov).

II. Perioada schimbării dinților de lapte.

Viața organismului nostru e continuu dinamică. Dinamismul acesta însă este realizat prin sistemul nervos. Toate căile nervoase, care ne aduc diverse excitații, dela diferitele organe ale simțului și de la organele interne ale corpului nostru, către sistemul central nervos, se sfârșesc în centrele cu funcțiuni inferioare ale creierului nostru; reacțiile de răspuns cari se produc aci, hotărând reflexele, sunt desigur inconșiente.

Când însă senzațiile acestea ajung până la creierul mare să-l excite, atunci acest proces se leagă cu conștiința noastră și, cu toate că senza-

Informațiuni

Republica vecină și prietenă Cehoslovacia, a implinit 30 ani dela întemeierea ei, care a avut loc la 28 Octombrie 1918. Popoarele din republica cehoslovacă nu ar fi putut sărbători această zi fără 7 Noembrie în Rusia.

Printr-o decizie a Ministerului Sănătății se înființează în comuna Monteoru jud. Buzău, un nou sanatoriu T.B.C. pentru copii.

Pentru cel de al doilea Congres general al Asociației Române pentru strângerea legăturilor cu U.R.S.S. (ARLUS), ce a avut loc la București, în ziua de 30 Oct., au sosit în țară numeroși delegați străini, printre cari d-nii: Fernand Grevier, deputat de Paris; scriitorul Paul Eluard (Franța); Stanley Evans și d-na Edith Mayele (Anglia), ș. a.

D. Gheorghe Gaston Marin, a fost numit — prin decret prezidial — ministru adjunct la Ministerul Industriei, în locul d-lui Gh. Maurer, care va primi alte însărcinări.

ția încetează, excitația creierului rămâne și lasă urme în celulele nervoase — așa numitele predispoziții latente. Celulele acestea d'n urmă fiind excitate de un impuls nou, intră iar în acțiune — neînvinse — și noi ajungem, într-o formă schimbata, în starea inițială. În aceasta constă procesul amnării. Întru cât, însă, creierul nostru activează ca întreg, datorită legăturilor de asociație cu diferitele regiuni ale lui, reînvierea unei grupe de celule determină și alte grupe de activitate — dar nu neapărat în același complex, — așa cum a fost în momentul excitației inițiale.

Această funcție a scoarței nervoase constituie substratul material al gândirii omenești și al conștiinței, în formarea vorbirii.

Vorbirea noastră este un sistem de signal de o calitate deosebită, este signalul signalelor; după definiția prof. Pavlov; ele se educă sub influența mediului de vorbire pe baza mecanismelor ereditare din sistemul central nervos. În aceste mecanisme are loc coordonarea mișcărilor instinctive. Animalele, cu plămânii, (și în consecință și omul în mișcări forțate) nu pot să nu producă sunete, care sunt strâns legate de activitatea plămânilor lor — (ușea, stărnulul, etc., sunt exemple de felul formării sunetelor instinctive).

Din asemenea sunete, omul social a elaborat o pronunțare diferențială și specială, cu care a început să se folosească pentru comunicarea cu semenii săi.

Vorbirea sonoră fiind una din cele mai noi invențiuni a organismului omeneș, în procesul dezvoltării lui filogenetice are un aparat special anatomic, în partea stângă a creierului care lipsește la alți reprezentanți ai viețuitoarelor.

Acest aparat este legat în emisfera creierului, de celelalte aparate anatomicofiziologice ale organismului nostru, cu ajutorul unor țesuturi desul de numeroase. Deaceia defectarea acestui aparat atrage după sine schimbări și deranjări foarte diverse în funcțiile vorbirii. Se înțelege că din cauza vicietăților, a diferitelor regiuni de creier avem deranjări funcționale a vorbirii: (paraliză progresivă, umflături, emoragii cerebrale, etc.). Știința boalelor nervoase stabilește că, cu cât complexul reflexelor apare în viața biologică mai târziu, cu atât este predispus diferitelor influențe nefavorabile, îmbolnăvindându-se chiar.

Vorbirea noastră sonoră, fiind una din operații sociale ale omului mai târziu, este predispusă la influențe venite din interiorul organismului — acțiunea secrețiilor — precum și din afară organismului — mediul social — și de aceea e foarte nestabilă.

Iată deci sistemul nervos și al biomecanicii, în general, sunt condițiile absolute indispensabile unei sănătoase funcționări a vorbirii. Activitatea pronunțării sunetelor este momentul principal la baza vorbirii umane și deranjarea acestei activități produce turburări grozave în vorbirea omului.

(Urmare în numărul 1111)